

בתי המשפט

א 063899/01			
19/12/2002	תאריך:	:	:

-

בעניין: 1. דמיטרוב-קונפינו קונסטנטין
2. לויט לודמילה
תובעים ע"י ב"כ אלדור דוד

נ ג ד

נתבעת וורלדוויד ריזורט בע"מ
עו"ד זמר תומר ע"י ב"כ

פסק דין

מונחת בפני תביעה להחזר סכום כסף.

להלן, בקצירת האומר, קיצורן של עובדות הצריכות לענין;

בתאריך 30/8/00, התקשרו התובעים עם הנתבעת, בהסכם רכישה, לניצול זכות ביחידת נופש, פעם בשנתיים [מוצג ת/1 לכתב התביעה [יקרא להלן: "ההסכם" או "ההסכם הראשון"]], תמורת 8,000 דולר כשוויים אז 33,600 ש"ח.

בד בבד, חתמו הצדדים על "טופס גילוי נאות" [מוצג ת/2 יקרא להלן: "ט. הגילוי"]..

טענות התובעים:

כעולה מתצהיר עדותם הראשית, חתמו התובעים על המסמכים האמורים, לאחר שהוזמנו על ידי הנתבעת, ביחד עם אורחים נוספים, לארוע של ארוח, מלווה במוסיקה רועשת, שבמהלכו שוכנעו לרכוש את הזכות, לאחר שהובהר להם שהם רוכשים זכות ששוויה כפול ממחיר הרכישה.

כעבור 4 ימים, בתאריך 4/9/00, שבו התובעים למשרדי הנתבעת והודיעו למר יוסף רונן, שהיה אז מנהל מחלקת החוזים של הנתבעת. כך, לפי כרטיס הביקור שמסר מר רונן לתובעים [מוצג ת/4], על רצונם לבטל את העיסקה. לדבריהם, הם אף הסכימו ל"שאת בנזק של 2,000 דולר". [סעיף 7 לתצהיר].

בשיחתם עם רונן, הוא אישור שעליהם לשאת בדמי ביטול של 2,000 דולר ושכנע אותם שלא כדאי לבטל את העיסקה אלא, כדאי להם יותר, למכור את הזכות לצד שלישי, באמצעות הנתבעת, תמורת עמלה של 7% הוא מסר להם התחייבות ברוח זו. [מוצג ת/3].
עפ"י דרישתו, כמקדמה, שלמו לו התובעים עוד 1,108 ₪.

לדבריהם:

"רונן הצליח לשכנע אותנו שכן 7% מסכום של 8,000 דולר הם 560 דולר אז מדוע לשלם 2,000 דולר דמי ביטול.

רונן התחייב שהיחידה תמכר בין הראשונים וכיון שהמחיר נמוך היא תמכר מהר".
[סעיף 8 סיפא לת.ע.ר.], [מוצג ת/3].

לשיטתם, רונן הערים עליהם להימנע מביטול ההסכם הראשון ולהתקשר בהסכם השני. מכאן דרישתם לביטול כל עיסקה עם הנתבעת, ולהחזר הכספים ששילמו לנתבעת במסגרתן.

טענות הנתבעת:

הנתבעת מכחישה שהתובעים שוכנעו לרכוש דבר. לשיטתם, לאחר שהתקיים מצג, לגבי אפשרות רכישת זכות נופש ולאחר שנוהל מו"מ, שבו סוכמו תנאי ההסכם, נחתם ההסכם בין הצדדים.

התובעים לא ביקשו לבטל את העיסקה, שאילו רצו לבטלה כל שהיו צריכים לעשות זה, לשלוח הודעה בכתב.

נכון שבתאריך 4/9/00 הם שבו למשרדי הנתבעת.

נערכה אז פגישה בין התובעים לבין נציגי הנתבעת:

"במהלך הפגישה בין הצדדים התובעים הביעו תהייתם לגבי אפשרות של מכירה עתידית של זכות הנופש במידה ויחפצו בכך. על כן, הוצע לתובעים שבמידה והם יחפצו למכור בעתיד את זכות הנופש, נשוא ההסכם, החברה תעזור להם במכירה, וזו בתמורה לעמלה בשיעור 7% ממחיר העיסקה"

[סעיף 7].

בתצהירו ממשיך ומדגיש המצהיר מטעם הנתבע, מר דני קורבצ'ק:

"ויובהר, אין מדובר בהתחייבות של החברה למכור, אלא בהסכמה לעזור במכירה. המכירה

תיעשה באמצעות חברה בינלאומית המתמחה בכך" [ההדגשה במקור, ד.ג.].

למען הסר ספק, הועלתה ההסכמה על הכתב והוא מפנה אל נספח ג' לתצהירו, הרי הוא גם מוצג ת/3. [יקרא להלן: "ההסכם השני"].

יאמר מיד כי, עיון בכתב זה, הוא ההסכם השני, יש בו, על פניו, כדי לסתור את דברי המצהיר, כאשר בפתח הדברים נאמר:

"חברתינו מתחייבת [ההדגשה במקור] לעזור ללקוחות למכור את יחידת הנופש...".

יצוין ויודגש כי, כתב התחייבות זה של הנתבעת חתום אומנם על ידי רונן יוסף. ממראה עיניים, החתימה על ההסכם השני היא חתימה דומה לחתימה מצד הנתבעת, כפי שהיא גם על גבי המסמכים הנוספים שנחתמו בין הצדדים. [ת/1-ת/2].

בנוסף לכך, התובעים הציגו כרטיסי ביקור של אותו רונן יוסף. האמנתי להם שהוא נמסר להם על ידי אותו רונן יוסף.

כך או כך, האמנתי לתובעים שהן בעיסקה הראשונה, שבה הם חתמו על ההסכם הראשון, והן בפעם השניה, כשבאו אל הנתבעת לבטל את ההסכם הראשון והתקשרו בהסכם נוסף, המו"מ התנהל כאשר למולם, מטעם הנתבעת, עמד אותו רונן יוסף.

הנתבעת אינה מכחישה שהתובעים היו רשאים לבטל את הסכם הרכישה אלא, לשיטתה, הם לא רצו בכך, וממילא, הם לא הודיעו לה בכתב על רצונם לבטל את ההסכם, כפי שנדרש מהם בטופס הגילוי.

סלע המחלוקת בתביעה דנן הוא בנסיבות חתימת ההסכם השני בין הצדדים. למעשה, המחלוקת התמקדה בשאלה, האם לאור התנהגותה של הנתבעת, במהלך הפגישה בה נחתם ההסכם השני, יש מקום לבטל את ההסכמים ולהשיב לתובעים כל הכספים ששולמו לנתבעת.

במחלוקת זו, לביורר השאלות האמיתיות השנויות במחלוקת בין הצדדים, חשיבות עליונה נודעת לעדות, ממקור ראשון, של האנשים שהשתתפו ושניהלו את המו"מ לקראת כריתת ההסכמים, כדי שיעידו, מידיעתם האישית, מה היו הדברים שאמר רונן לתובעים, עובר לחתימתם על ההסכמים, ומה היו דברי

התובעים כשהם באו לפגישה השניה, עובר לחתימת ההסכם השני, שכן, עדות בדבר השיחות והדברים שאמר כל צד במהלכן, היא בעלת נפקות והיא שעשויה להטות את הכף להכרעה במחלוקת.

התובעים טוענים שהנתבעת, באמצעות רונן יוסף, גרמה לה להתקשר עימה בחתימתם על המסכמים שלא ברצונם, הם שוכנעו מדברי הכיבושין והמירמה של רונן.

הנתבעת מצידה מכחישה שהיא שיכנעה את התובעים להתקשר איתם הן בהסכם הראשון והן בהסכם השני.

דא עקא, הנתבעת מצידה העידה רק את דני קורבצ'ק [להלן: "המצהיר"]. לכל אורך תצהיר עדותו הראשית מצהיר המצהיר, באופן כללי, שהצדדים "ניהלו מו"מ ואח"כ נערכה פגישה נוספת בין התובעים לבין נציגי החברה". הוא לא מצהיר שהוא נוכח בפגישה עם התובעים.

המצהיר בחקירתו הנגדית הודה כי הפגישה מיום 4/9/00, שבעקבותיה הוצא המסמך ת/3 נוהלה על ידי רונן. לדבריו, מי שניהל את השיחה עם התובע, כאשר הוא בא בפעם השניה, היה רונן. השיחה עצמה נמשכה שעה וחצי, מתוך הזמן הזה, לפחות 45 דקות, הוא היה לדבריו בחדר:

"נכנסתי ויצאתי". "הייתי במו"מ..."

[עמ' 5-6].

יאמר מיד שלא האמנתי למצהיר שהוא "היה במו"מ" במהלך איזה משתי הפגישות. כך או כך, גם אם הוא יצא ונכנס, מדוע הוא לא ציין במפורש בתצהירו, שהפגישה היתה בנוכחותו. אפילו אם הוא "יצא ונכנס" לא שוכנעתי שהוא יכול להעיד, מידיעתו האישית, על תוכנם של כל הדברים שאמר רונן שאמרו התובעים, במהלך המו"מ, והעיקר, כאמור, העדפתי דברי התובעים שהפגישות שלהם התנהלו רק בינם לבין רונן.

בנסיבות אלה, עדותו של המצהיר, מטעם הנתבעת, רובה ככולה, היא עדות שמיעה, ו/או סתמית ובלתי רלוונטית.

ממילא, עדותו של קורבצ'ק היא עדות יחידה, מפי בעל דין אינטרסנט. למעלה מהצורך, אציין שבכתב ההגנה, ו/או בתצהיר, מטעם הנתבעת, אין דבר וחצי דבר על שום מה לא באה עדות מפיו של יוסף רונן, שעדותו היא ללא ספק עדות מהותית. במהלך הדיון אומנם, נאמר, שרונן, כביכול אינו עובד יותר בחברה הנתבעת.

אין בפני עדות שאומנם רונן אינו עובד בנתבעת.

כך או כך, אפילו נכון הדבר אין בכך, כשלעצמו, טעם מדוע לא הוזמן רונן לעדות מטעם הנתבעת, שהרי עדותו היא מהותית להוכחת גירסתה של הנתבעת. ניתן היה להזמין לעדות גם אם אינו עובד של הנתבעת.

אי העדתו של רונן, בהעדר הסבר כלשהו, פועל לחובתה של הנתבעת באשר, על פניה, מתחייבת ממנה המסקנה שאילו הובא רונן לעדות, היה בדבריו כדי לתמוך בגירסת התובעים. הדרך שבה ניהלה הנתבעת את עניינה, בביהמ"ש, יש לה משמעות ראייתית כאילו היתה ראייה נסיבתית.

הימנעותה של הנתבעת מהעדתו של רונן מקימה למעשה לחובתה חזקה שבעובדה, הנעוצה בהיגיון ובניסיון החיים לפיה, דין ההימנעות כדין הודאה, שאילו העיד רונן, היתה עדותו פועלת לחובת הנתבעת. [ראה ספרו של י. קדמי על הראיות חלק שלישי, עמ' 1391].

מכל המקובץ, עד כה, הגעתי לכדי המסקנה, שהתובעים הוכיחו שאכן, הנתבעת, באמצעות רונן, נהגה כלפיהם בחוסר תום לב, בניהול מו"מ.

בדברי הכיבושין והמרמה של רונן, הטעתה הנתבעת את התובעים לחשוב שביטול ההסכם יהא כרוך בתשלום 2,000 דולר ועדיף שיתקשרו עימה בעיסקה אלטרנטיבית בהסכם השני. בדברי השכנוע וההטעיה של רונן, מנעה הנתבעת מהתובעים מלבטל את העיסקה ולממש את זכותם שבדין ושבהסכם. שוכנעתי שלו היו התובעים יודעים שזכותם לבטל את ההסכם, ללא תשלום דמי ביטול בסך של 2,000 דולר, הם לא היו מתקשרים בהסכם השני.

לית מאן דפליג, שזכות התובעים היתה לבטל את ההסכם הראשון בתוך 14 יום, עוגנה בסעיף 9 בטופס גילוי הנאות [2/ת] שענינו "זכות חרטה".

"בהודעה מראש ובכתב של הרוכש".

[ראה הודאת הנתבעת סעיף 5 לת.ע.ר. קורבצ'ק]

בסעיף 9 סיפא לטופס הגילוי נאמר:

".....העוסק יחזיר לרוכש את הסכומים ששילם בערכם השקלי הנקוב ובניכוי דמי הביטול".

כך גם מחייבת הוראת סעיף 14 א' [ג] לחוק הגנת הצרכן [להלן: "החוק"].

"בעיסקה בענין עיסקה של רכישה של יחידת נופש, רשאי הצרכן לבטל את החוזה בתוך 14 ימים מיום חתימת החוזה ע"י שני הצדדים. ביטול יעשה בדרך של מתן הודעה בכתב לעוסק".

האמנתי לדברי התובעים שבפגישה שלהם עם רונן, אצל הנתבעת, ביום 4/9/00, הנתבעת, באמצעות רונן, דרשה מהם לשלם לה דמי ביטול, בסך של 2,000 דולר. [סעיף 6 לת.ע.ר. תובעים], כתנאי לביטול ההסכם הראשון. ממילא, הדברים לא נסתרו על ידי הנתבעת. גם לא בתצהיר מטעמה. לענין זה, כל שאמר המצהיר:

“...אני או/ולמיטב ידיעתי גם מי מנציגי החברה לא דרשנו דמי ביטול העולים על דרישות החוק”.

כבר פירטתי לעיל, שהאמנתי לתובעים, שדרישה לתשלום 2,000 דולר, כתנאי לביטול ההסכם הראשון, באה מפיו של רונן.

דרישה כזו, לתשלום דמי ביטול, עומדת בניגוד להוראות סעיף 14 א' לחוק הגנת הצרכן התשמ"א 1981 [תיקון תשכ"ח 2] שהן הוראות קוגנטיות.

אכן, הגיוני הסברו של ב"כ התובעים, שלולא ידעו התובעים וללא הם שוכנעו, בדברי הכיבושין והמירמה של רונן, לא היה שום היגיון שלא לבטל את העיסקה, שהרי התובעים באו אל הנתבעת לפגישה השניה, במטרה לבטל את העיסקה, אלא אם כן לא היתה כדאיות בביטול, כדי "להציל" את ה- 2000 דולר, שנדרשו לשלם כדמי ביטול, במקום לשלם עמלה של 560 דולר, כפי שהציע להם רונן בפגישה השניה.

באותה פגישה שניה הנתבעת לא ידעה שובע, ובדברי השכנוע של רונן אף קיבלה מהתובעים, בנוסף, גם דמי קדימה, עמלה במכירת הזכות לצד ג', בסכום נוסף של 1,108 ₪. [סעיף 8 לת.ע.ר. תובעים].

הנתבעת טוענת, להגנתה, שבהתאם לטופס הגילוי, שחתמו עליו התובעים, לאחר שתוכנו הוסבר והוקרא להם, הם רשאים לבטל את ההסכם ללא כל תנאי ובלבד שהביטול יעשה בכתב, ובתוך 14 יום מעת חתימת ההסכם.

אין חולק שהתובעים לא מסרו לנתבעת הודעה כתובה על ביטול ההסכם.

לשיטת הנתבעת, התובעים לא ביטלו את ההסכם, למרות שיכלו לעשות זאת בנקל, כיון שלא רצו בכך, כעת הם מנסים להתחמק ממנו ללא שום סיבה. יאמר מיד שגירסה זו אינה מקובלת עלי.

כאמור, אין מחלוקת שהתקיימה פגישה בין הצדדים, בחלוף ארבעה ימים בלבד, לאחר חתימת ההסכם. ברם, לשיטת הנתבעת, התובעים באו לפגישה השניה כדי לתהות על אפשרות מכירה עתידית, על כן, הוצע להם שהנתבעת **תעזור** להם בכך, כאמור בת/3.

להזכיר, גירסת התובעים, היא שלפגישה שנערכה, כעבור ימים ספורים, עם רוני, הם באו

במטרה נחרצת לבטל את ההסכם. התובעים הודיעו לרוני שרצונם לבטל את ההסכם הראשון.

כבר עמדתי לעיל על כך שגירסת התובעים אמינה עלי ומועדפת עלי, וממילא, ובהעדר עדות של רוני, או עדות אחרת מידיעה אישית, גירסת התובעים עומדת איתנה על כנה.

יתרה מכך, אין שום היגיון או סבירות כלכלית שהתובעים, שבאו אל הנתבעת, נחרצים בדעתם בכוונה לבטל את ההסכם הראשון, במועד שהיו זכאים לבטלו, ולקבל חזרה את כספם לידיהם, ונסוגו מעמדתם זו ומדרישתם לבטל את ההסכם והסכימו למכירה מחדש של הזכות, אלא אם כן, אכן הם שוכנעו לכך ע"י רוני, בחוסר תום לב, ומנימוקים של כדאיות שלהם היינו, באפשרות "הצלת" 2000 דולר.

בעוד שאילו בוטל ההסכם הראשון, כרצונם של המבקשים, בלא תנאי של תשלום קנס, כהוראות החוק, היו התובעים משתחררים מכל קשר אל הנתבעת, הרי, בחתימתם על ההסכם השני גם הוסיפו התובעים כסף לנתבעת וגם הם הפכו גם להיות תלויים בניסיונות הנתבעת למכור מחדש את היחידה.

כאשר לא ברור מתי, אם, ואיך, תמומש המכירה.

ואילו, אם יבטלו את ההסכם, הם זכאים מיידית לקבלת כספים חזרה לידיהם. אין שום היגיון בהתקשרות בהסכם השני אלא אם כן, התובעים הוטעו להתקשר בו.

לנוכח כל האמור, שוכנעתי שהנתבעת, ברצונה למנוע את ביטול ההסכם, התעלמה מרצונם של התובעים לבטלו ותוך כדי שכנוע, הצגת מצג שווא והטעיה גרמה לתובעים לכך שבמקום לבטל את ההסכם איתה, הם התקשרו אליה בהסכם אחר שלא התכוונו להתקשר בו.

התובעים, שבאו אל הנתבעת והודיעו לה, אומנם בעל פה, אך באופן ברור וחד משמעי, על רצונם לבטל את ההסכם, יצאו ידי חובת הודעה שבדרך הודעתם על הביטול כאמור הושגה תכלית, ט. הגילוי חוק הגנת הצרכן.

דרישת הכתב האמורה בחוק, כדרך לביטול הסכם, אינה דרישה מהותית כמו זו הנדרשת בעסקת מקרקעין או מתנה.

דרישת חוק הגנת הצרכן היא דרישה ראייתית, להוכחת הביטול.

במקרה דנן, ההגינות ותום הלב נוטים לטובת התובעים, הצרכנים, שבאו אל הנתבעת, הספק, ימים ספורים לאחר ההסכם הראשון להודיע לה, בפניה, על רצונם לבטלו.

בנסיבות הענין בו עסקינן, אין מקום להתעקש על מילוי דרישה פורמלית של הודעה בכתב.

חוק הגנת הצרכן נמנה על החקיקה המתערבת בחוזים שבין צדדים לא שווים, המטילה על הצד החזק, הספק, חובה מוגברת לנהוג בהגינות כלפי הצד החלש, הצרכן.

התכלית, שבבסיסו של חוק הגנת הצרכן, היא להשליט כללי משחק הוגנים, ביחסים שבין צרכן ועוסק, ולהבטיח שהעוסק לא ינצל מעמדו הכלכלי העדיף, כדי להתעשר על חשבון הצרכן.

כיון שמטיבם של יחסים בין צרכן, וספק, נוטה הצרכן לסמוך על הספק, בא החוק לאזן את חוסר השוויון שבין הצדדים ומטיל על הספק חובת גילוי שתורמת למימוש חופש ההתקשרות של הצרכן ומשקפת את עקרון תום הלב הקבוע בסעיפים 12,39 לחוק החוזים [חלק כללי] תשל"ג – 1973.

כך גם, נאמר בהצ"ח 2567 מיום 23/12/96 תשכ"ז 89, שהצורך במתן אפשרות הצרכן לבטל החוזה, נובע מכך שהעוסק לא נותן לצרכן הזדמנות סבירה לעיין בחוזה לפני חתימתו ולא תמיד בקשת הצרכן לביטול החוזה, אף אם הוגשה בתוך ימים ספרים מחתימתו, נענית בת..... או שהביטול מותנה בדרישה לפיצוי גבוה.

כך, בענין בו עסקינן, יש לפרש את הוראות החוק, לנוכח תכליתו וליתן לו פירוש המיטיב עם הצרכן.

במקרה דנן, התנהגות הנתבעת, שמנעה מהתובעים לממש את זכותם החוקית לביטול החוזה, הינה התנהגות שבחוסר תום לב ותוך סיכול תכליתו של החוק.

בפגישה השניה, לא רק שהנתבעת נהגה כלפי התובעים, בחוסר תום לב ושיכנעה אותם, בדברי הטעיה ובמצג שווא, להימנע מלבטל את ההסכם הראשון, היא אף שיכנעה אותם להתקשר איתה בהסכם השני.

התנהגותה של הנתבעת די בה כדי להביא לביטול ההסכם.

סוף דבר,

על הנתבעת להשיב לתובעים את הכספים ששולמו לה, בסכום כולל של 34,670 ₪ בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק, מיום התשלום ועד למועד השבתו בפועל.

בנוסף, הנתבעת תשלם לתובעים בגין הוצאות ושכ"ט עו"ד, סכום כולל של 10,000 ₪ בתוספת מע"מ, ריבית והפרשי הצמדה כחוק, מהיום ועד התשלום המלא בפועל.

ניתן היום 19/12/02 בהעדר הצדדים.

הותר לפרסום מיום: 19/12/02.

-
זכות ערעור לבימ"ש מחוזי בתוך 45 יום מהיום.

-
המזכירות תואיל לשלוח העתק פסה"ד לב"כ הצדדים.